

SERBIA: TAKTYCZNY POCISK PRZECIWPANCERNY. ZASIĘG 25 KM, KIEROWANIE ŚWIATŁOWODOWE

Przedstawiciele serbskiego ministerstwa obrony i Sztabu Generalnego podczas pokazów ćwiczeń wojsk odbywających się na poligonie w Nikici zapowiedzieli, że z okazji Dnia Zwycięstwa oraz Serbskiej Armii (9 maja) zaprezentowane zostaną nowe wzory uzbrojenia będące na stanie wojsk, w tym kierowany światłowodowo pocisk przeciwpancerny/wielozadaniowy Advanced Light Attack System (ALAS).

Celem prezentacji jest pokazanie społeczeństwu stanu wyposażenia i możliwości armii oraz oferty serbskiego przemysłu obronnego.

Z ważniejszych systemów zaprezentowane zostaną transportery opancerzone *Lazar* i *Milos*, 128 mm wyrzutnie raketowe *Morawa*, samobieżna haubica *Nora* czy nowy modułowy karabinek automatyczny. Zobaczyć będzie można także serbski kierowany światłowodowo pocisk przeciwpancerny/wielozadaniowy Advanced Light Attack System (ALAS). Pocisk ten jest wspólnie oferowany przez Jugoimport SDPR J.P. oraz Emirates Advanced Research and Technology Holding (EARTH).

ALAS jest precyzyjnym pociskiem, klasy ziemia-ziemia przeznaczonym do zwalczanie stacjonarnych i ruchomych celów naziemnych oraz nawodnych a rozwijanym od początku lat dziewięćdziesiątych przez serbską EDePro (Engine Development and Production) przy wsparciu finansowym Jugoimport SDPR J.P.

Masa pocisku wynosi 55÷67 kg zaś głowicy bojowej 10 kg (możliwość penetracji do 800 mm RHA). Zaopatrzone go w kamerę CCD lub IIR zamontowaną w części nosowej. Ma on długość 2300 mm (ALAS-A), średnicę 175 mm oraz rozkładane stateczniki o długości 1450 mm. Napęd zapewnia turbodoładowy silnik EdePro TMM-404 o ciągu ok. 40 kG z przyspieszaczem startowym na stały materiał pędny (prędkości przelotowa 180 m/s). Pocisk porusza się na wysokości 50 do 1000 metrów. Pomniejszona wersja oznaczona LORANA o długości 1800 mm ma zasięg do 9 km.

Może on być odpalany zarówno z przenośnych wyrzutni, pojazdów, śmigłowców czy platform morskich. Dotychczas opracowywane są odmiany ALAS-A o zasięgu do 25 km, ALAS-B o zasięgu 60 km oraz ALAS-C w wersji ochrony wybrzeża o zasięgu 50 km (rozwijana wraz z ZEA), wersje A i C były już testowane.

ALAS-C w najnowszej wersji jest wystrzeliwany z sześciokontenerowej wyrzutni umieszczonej na samochodzie ciężarowym *Nimir* wysokiej mobilności w układzie 6x6. Podczas prowadzenia ognia powódzie jest stabilizowane na czterech wysuwanych podporach a sam moduł ogniowy zapewnia obrót o 90° na lewo i prawo od osi wzdłużnej pojazdu oraz wystrzelenie przy niewielkim kącie uniesienia. Bateria ALAS-C będzie dodatkowo wyposażona w mobilny radiolokator oraz głowice elektrooptyczne.

Serbska armia współpracuje zarówno z Rosją, jak i "zachodnimi" siłami zbrojnymi (pomiędzy 2012 a 2015 rokiem odbyto ponad 100 ćwiczeń, w tym 58 z państwami europejskimi i należącymi do UE, 33 z armią USA oraz 6 z rosyjską).

W roku 2016 nastąpił kolejny spadek wydatków na MON (obecnie w granicach 1.3 proc. PKB, ok. 485 mln USD) podobnie jak w 2015 roku. Powoduje to konieczność wykorzystywania w dużej mierze przestarzałego sprzętu uzbrojenia. Jednymi z nielicznych przejawów modernizacji w ostatnich latach było pozyskanie z Rosji dwóch śmigłowców Mi-17V-5, modernizacja zestawów 2K12 *Kub* (SA-6) do wersji Kwadrat-ML czy systemu radiolokacyjnego dalekiego wykrywania P-12.

Natomiast lotnictwo tego kraju wzbogaci się o 8 Mig-29BM z Białorusi a Rosja obiecała przekazać 6 Mig-29M2.

Trzeba przyznać, że nowe, nieliczne uzbrojenie serbskie jest przyczyną wzrostu napięcia w regionie i m.in. zapowiedzią kupna przez Chorwację nowej eskadry maszyn bojowych do końca 2017 roku.

Natomiast niewielki serbski przemysł zbrojeniowy zawarł umowy na ponad 500 mln USD w 2016 roku związane z dostarczeniem systemów uzbrojenia do różnych państw na świecie.